

Asia: VN/16951/2020

Lausuntopyyntö keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta

Lausunnonantajan lausunto

Lausunto

-

Mikäli vastasit yhtyäsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse

-

Suunnitelman tavoitteet

1 Suunnitelman tavoitteet - avovastaus

-

Liikenne

2a Liikenteeseen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

2b Liikenne - avovastaus

-

Maatalous

3a Maatalouteen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

3b Maatalous - avovastaus

-

Rakennusten erillislämmitys

4a Rakennusten erillislämmitykseen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

4b Rakennusten erillislämmitys - avovastaus

-

Työkoneet

5a Työkoneisiin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

5b Työkoneet - avovastaus

-

Jätehuolto

6a Jätehuoltoon suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

6b Jätehuolto - avovastaus

-

F-kaasut

7a F-kaasuihin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

7b F-kaasut - avovastaus

-

Teollisuus ja muut päästöt

8a Teollisuuteen ja muihin päästöihin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

8b Teollisuus ja muut päästöt - avovastaus

-

Kuntien ja alueiden ilmastotyö

9a Kunnille ja alueille suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

9b Kunnat ja alueet - avovastaus

-

Kulutuksen hiilijalanjälki

10a Kulutukseen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

10b Kulutus - avovastaus

-

Julkiset hankinnat

11a Julkisiin hankintoihin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

11b Julkiset hankinnat - avovastaus

-

Muut poikkisektorit

12a Muille poikkisektoreille suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

12b Muut poikkisektorit - avovastaus

-

Toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi

13a Toimenpideohjelman vaikuttavuus

-

13b Toimenpideohjelma - avovastaus

-

13c Mitä lisätoimia ehdotatte tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi?

-

Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset

14 Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset

-

Muita huomioita

15 Muita huomioita

Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua kyseiseen suunnitelmaan.

Pidämme tärkeänä, että keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma laaditaan, jotta yrityksille muodostuu kuva siitä, mihin päästövähennystoimet ollaan todennäköisesti suuntaamassa, ja voidaan hahmotella miten ne vaikuttavat yritystoimintaan pidemmällä aikavälillä. Myös kansantaloudellisesti on järkevää hahmottaa päästövähennystavoitteiden kirjoa ja optimaalisinta keinovalikoimaa tavoitteiden saavuttamiseksi.

Samalla on hyvä muistaa, että teknologia kehittyy, vähennystoimien vaikuttavuuteen ja toteuttamiseen liittyy epävarmuustekijöitä ja päästöjen vähennyskeinojen valikoiman kustannustehokkuusjärjestys saattaa muuttua oleellisesti ajan kanssa. Näin on järkevää tarkastella päästövähennystoimia tietyn väliajoin, jotta päästövähennyspolut pystytään päivittämään yhteiskunnan kannalta tehokkaiksi.

Suomelle ollaan asettamassa haastavaa taakanjakosektorin tavoitetta ja sen saavuttamisen keinovalikoimassa tulee huomioida kustannustehokkuus yritysten toimintaedellytykset huomioiden. Samalla on tärkeä huolehtia energian kohtuullisesta hinnasta.

Suunnitelman toimeenpanossa on huomioitava EU:n lainsäädännön kehitys. Lähtökohtaisesti EU:n tasoiset ratkaisut ovat ilmastopolitiikan tehokkuuden ja sisämarkkinoiden kilpailukyvyn näkökulmasta parempia kuin kotimaan ratkaisut.

Näkemyksemme mukaan taakanjakosektorin vuoden 2030 tavoitteen saavuttamisessa on järkevä hyödyntää kertaluontoista joustoa päästökauppasektorilta ja LULUCF-joustoa, joita vastaavat kasvihuonekaasupäästöjen lisävähennykset on saavutettava päästökauppa- ja maankäyttösektoreilla. Näin pystytään lisäämään ilmastopolitiikan kustannustehokkuutta ja edesauttamaan haastavan taakanjakosektorin tavoitteen saavuttamista.

Taakanjakosektorin päästövähennystavoitteen jyvittämisessä sektorin sisällä tulee huomioida päästövähennysten toteuttamisen kustannustehokkuus. Suunnitelmassa ei ole kartoitettu tai tuotu esiin eri toimien kustannuksia per saavutettu päästövähennystonni, eikä näin pystytä arvioimaan miten kustannustehokkaasti päästövähennystavoitteet on jaettu eri sektoreille. Esimerkiksi osa liikennesektorin toimista on hyvin kalliita suhteessa muilla sektoreilla toteutettuihin toimiin.

Ehdotettujen toimenpiteiden taloudelliset ja yritysvaikutukset jäävät suunnitelman vaikutusten arvioinnissa vähäiselle huomiolle. Siten pidämme tärkeänä, että suunnitelluista toimenpiteistä tehdään tarkemmat vaikutusarviointit, sisältäen yritysvaikutukset, ja niiden pohjalta tehdään tarvittavia päätöksiä.

Suunnitelman toimeenpanossa tulee kiinnittää huomiota seuraaviin yrittäjien toimintaedellytyksiin ja kilpailukykyyn liittyviin kohtiin:

- Kuljetuskustannukset eivät saa nousta kohtuuttomasti liikenteen päästövähennystoimenpiteiden myötä. Tilanteessa, jossa suunnitellut tuki- ja

kannustintimet eivät ole riittäviä liikenteen päästövähennysten saavuttamisessa, on EU:n laajuinen päästökauppa tieliikenteelle yritysten

kilpailukyvyyn ja ilmastopolitiikan tehokkuuden kannalta parempi vaihtoehto kuin kotimainen päästökauppa tai veronkorotukset.

- Esitettyjen toimenpiteiden, kuten mahdollisen uuden EU:n laajuisen päästökaupan ja työkoneiden biopolttoaineiden jakeluvelvoitteen noston

vaikutukset tulee selvittää koneyritysten toimintaympäristöön ja yritysten kilpailukykyyn.

- Julkisilla hankinnoilla on ymmärrettävästi rooli vähähiilisten ratkaisujen vauhdittamisessa. Ympäristöystävällisten julkisten hankintojen

vähimmäisvaatimukset ja -tavoitteet voivat lisätä kestävien liiketoimintamallien omaksumista. Julkiset hankinnat ovat myös hyvä mahdollisuus luoda

ympäristöystävällisille teknologioille, tuotteille ja palveluille markkinaa ja referenssejä.

Julkisia hankintoja koskevat vähimmäisvaatimukset saattavat kuitenkin johtaa pk-yrityksien osallistumismahdollisuuksien lisääntymiseen esteisiin.

Julkisten hankintojen hinnanmuodostuksessa merkittävä tekijä on kilpailun tehokas toteutuminen. Tarjoajien vähäinen määrä ja vaillinaisen kilpailu

johtaa korkeampiin hintoihin ja siten korkeampiin yhteiskunnallisiin kustannuksiin. Jos asetetut ympäristökriteerit vähentävät selvästi tarjoajien

määrä, kriteerien asettamisesta syntyvät yhteiskunnalliset haitat saattavat olla suuremmat suhteessa saavutettuihin hyötyihin. Sama ympäristöhyöty

saatetaan saavuttaa muilla politiikkakeinoilla edullisemmin. Tämä tulee huomioida.

Julkisissa hankinnoissa asetettavat kriteerit eivät saa aiheuttaa yrityksille kohtuutonta hallinnollista taakkaa kriteerien täyttymisen todentamisessa ja

niiden ehdoissa tulee huomioida myös pienempien yritysten mahdollisuudet osallistua hankintoihin.

16 Voiko organisaationi osaltaan edistää ilmastosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista?

-

Seppänen Sampo
Suomen Yrittäjät ry